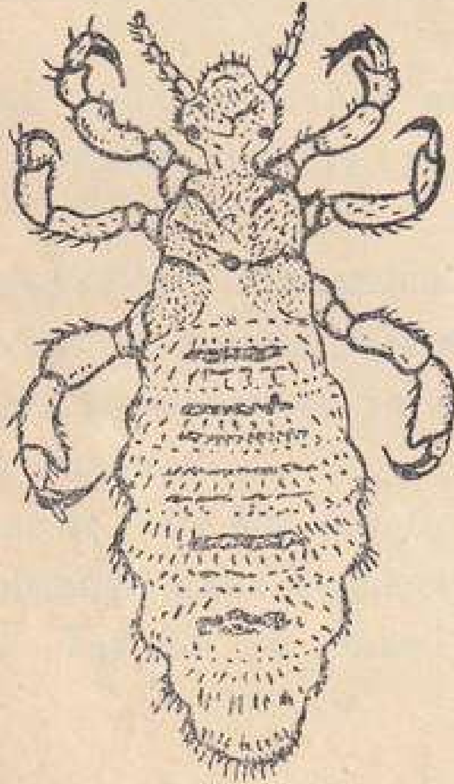
T. C.
SIHHAT VE İÇTİMAİ
MUAVENNT VEKÂLETİ
Neşriyatından
No. 53

Bit

İnsanlara *Lekelihumma* gibi tehlikel hastalıkları geçirir

ANKARA
1938

T. C.
SIHHAT VE İÇTİMAİ
MUAVENET VEKÂLETİ
Neşriyatından
No. 53

Bit

Bit pis insanların başında, vücudünde ve elbisesinde bulunan kanadsız bir böcektir.

Bit herkesin bildiği ve tanıdığı Lekeli Humma, Hummayi Racia gibi hastalıkları insandan insana geçiren ara hayvanıdır.

Bitin Firavunlar zamanında bile olduğu piramidlerin içinde elbiselerle beraber kükürt tozu bulunmasından anlaşılıyor.

Bit, hastalık geçirdiği bilinmezden evvel bile bütün dünyada pislik ve ayıp sayılırdı. Mekteplerde bitli çocuklara, kahvehane, gazino ve umumî yerlerde bitli insanlara kimse yanaşmasını istemezdi.

İki cins bit vardır. *1 (baş biti), 2 (ten biti).*

Baş biti, ten bitinden daha küçük ve rengi daha esmer ve siyahımtıraktır. ***Ten biti*** ise daha büyük ve rengi de açıktır.

Baş biti :

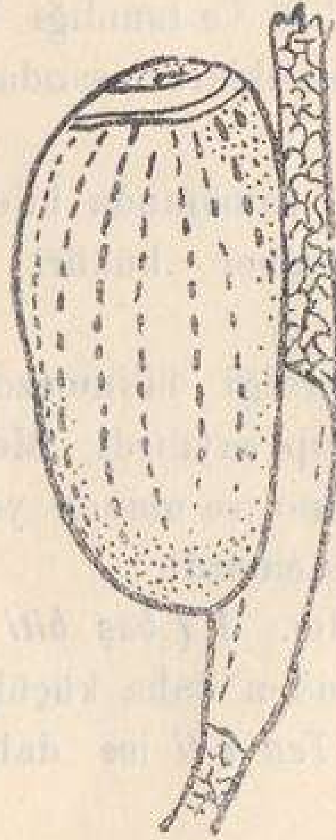
Çok defa saçlarda, bazan da bıyık, sakal ve kaşlarda bulunur.

Ten biti :

Koltuk altında, iç çamaşırların vücude değen yüzünde ve dikiş yerlerinde bulunur.

Bit vücudde sıcak yerleri sever. Saç ve kılların dibine yakın yerlerde ve iç çamaşırın sıcak ve tene bitişik olan yerlerinde bulunur. İç çamaşırların yünlu ve pamuklusunu sever. İpekliden hoşlanmaz, fakat yünlu ve pamuklu bulamazsa zoraki ipek çamaşır üzerinde de yaşar ve yumurtlar.

Bitler sirkeliyerek ürer ve döllerini çoğaltırlar. Sirkelerin (yumurtalarını) kuluçka devrinde sıçak tutmak için yine koltuk altı ve saçların dibini veya sıcak olan iç çamaşırların köşeleri gibi yerleri seçerler.

Bit sirkesi kendisini örten ve (kitin) denilen bir madde ile kıla yapışır

Bir bitin ömrü *1—1,5* ay kadar sürer. Bu müddet zarfında dişi bit, bir kaç defa yumurtladığı için bir dişi bitin ömründe *250—300* döl verdiği kolayca anlaşılır.

Bit yumurtalarının etrafında (Kitin) denilen bir tabaka vardır. Bu tabaka gayet dayanıklı olup su, sabun ve soğuktan müteessir olmaz. Bit sirkeleri işte bu tabaka vasıtasile kıllara ve elbiselere ve iç çamaşırlara iyice yapışırlar. Bit sirkeleri olur olmaz şeylerden müteessir olmazlar.

Biti öldürmek kadar *Sirkeleri* de yok etmek mühimdir. Sirke 10 gün zarfında açılıp yeniden bit olabildiğine göre bitten kurtulmak için sirkeleri de temizlemek ve öldürmek lâzımdır.

Bit sirkeleri nasıl öldürülecek?

Baştaki bit sirkelerini öldürmek için bildiğimiz turşu sirkesine karıştırılan süblime (Aksülmen) mahlülü ile saçların ve kılların dibini ıslatmak ve sık ince tarakla taramak lâzımdır. Bundan başka yarısı binde bir süblüme mahlûlü, yarısı gazyağı (petrol) ile saçları ıslatarak hem bitler ve hemde sirkeler yok edilebilir.

Baş bitlenir ise saçları dibinden kestirmek, vücud bitlenir ise koltuk altı ve diğer kılları tıraş etmek lâzımdır.

Bitli çamaşırlar sabunlu ve sodalı sularda kaynatmakla veya etüv, buğu sandığında bırakılmakla temizlenebilir.

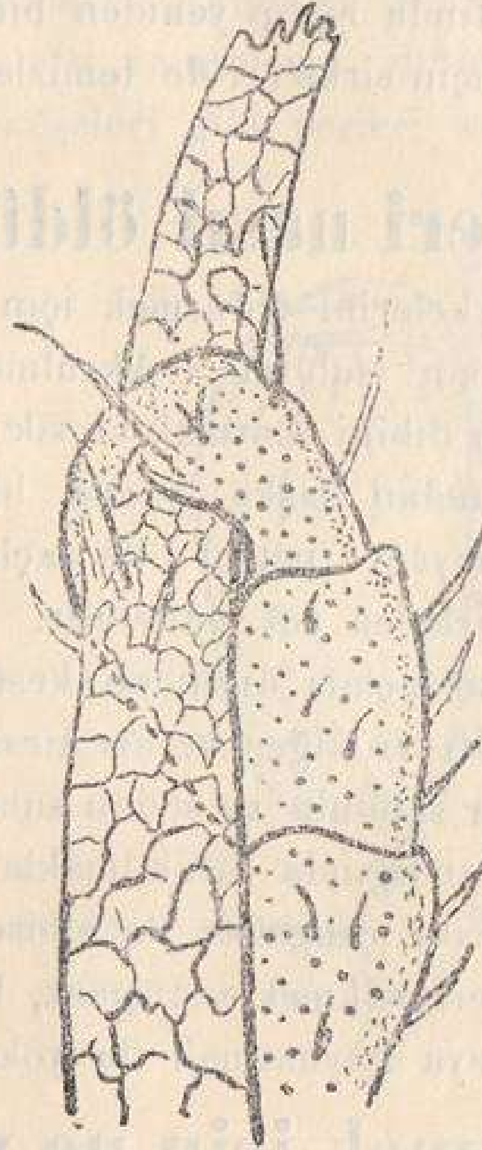
Bit ayaklarındaki çengeller ile elbise ipliklerini kavradığı için elbiseleri silkmekle düşmez, bunlar ancak teke teker öldürmek veya kaynatmak ile yokedilebilir.

Bitlenmemek için ne yapmalı?

Mektep, Kışla, Hapisane, Fabrika, Han gibi kalabalık yerlerde bir arada çalışan ve yaşıyan halk kitleleri arasında bit çabucak intişar edebilir. Buna karşı yapılacak tedbir sık sık bit yoklamasıdır.

Bit yoklaması baş ve vücudda ve elbiselerde yapılır. Bitli bulunanlar derhal ayrılmalı ve gereken fennî temizlik yapılmalıdır.

Bit insanlara çok tehlikeli olan *Lekelihumma, Hummayi Racia* gibi bulaşık hastalıkları geçirir

Bit ayağındaki çengellerle elbiseye yapışır ve silkmekle düşmez

Bit insan kanı ile yaşadığı için bu hastalıklara tutulmuş hastaların kanını emerek bunu diğer sağlam insanlara bulaştırırlar. Büyük harb zamanında orduda ve

halkta parasızlık ve sabunsuzluktan temizliğe dikkat edilemediği ve sık sık yıkanılamadığı için çok bit vardı ve bir çok memleketlerde olduğu gibi Lekeli Humma (Ordu Humması) salgını olmuş ve bu sebeble bir çok insanlar yok yere ölmüşlerdi.

Büyük harbde yalnız Sırbistan ordusunda Lekeli Humma 150,000 eri öldürdüğüne göre bu hastalığın tehlikesi ve fenalığı göze çarpar. Lekeli Hummayı insanlara geçiren yalnız bit olduğundan herkesin bitten sakınması ve bitlenmemesi gerektir.

Kış mevsiminde her yerde toplu yaşama ve kalabalık olur. Bir tarafdan da yıkanma, çamaşır değiştirme gibi temizlik tedbirleri seyrekleşir, bu suretle pek kolay ve çabuk bitlenilir. Haftada bir defa yıkanmayı, çamaşırları sık sık değiştirmeyi adet edinenlerde bit az görülür veya hiç görülmez.

Bit yiğitte bulunmaz, ancak pis olan, sağlığını korumayan kimselerde bulunur.

Lekelihumma ve Hummayi racia hastalıklarını insanlara geçiren ve sağlık düşmanı olan bitten sakınınız ve temizleniniz!

Parasız Dağıtılır.